

EL COL·LECCIONISME DE TEMÀTICA TERRASSENCA (74) L'ESCOLA MUNICIPAL TECNICOMERCANTIL (1937/39)

Tractarem avui un episodi de la història terrassenca del qual no hem vist mai res publicat ni tan sols esmentat, per la qual cosa creiem interessant fer-lo conèixer. Ens referim a l'Escola Municipal, un projecte educatiu especialitzat iniciat en plena guerra civil i de curta durada ja que va acabar amb l'entrada dels nacionals a la ciutat. Una bona part dels seus alumnes encara viuen i l'Escola forma part dels seus records d'adolescència.

L'octubre de 1937 la Conselleria de Cultura de l'Ajuntament de Terrassa crea l'Escola Municipal Tecnicomercantil amb la missió de preparar nois i noies per a les diferents activitats comercials i industrials. El lloc on s'impartien les classes era la planta principal de l'Escola d'Economia Domèstica al carrer de Sant Isidre - llavors Pablo Iglesias - núm. 1. Aquesta escola funcionava només amb classes nocturnes, cosa que la feia compatible amb les classes de la Tecnicomercantil que eren diürnes. Quan l'Ajuntament acordà la creació de l'Escola Tecnicomercantil els pressupostos ja estaven destinats i només pogué dedicar-hi 12.000 ptes. anuals (equivalent al sou de 4 professors a 3000 ptes. cadascun) i 10.000 ptes. més per a materials, és a dir un total de 22.000 ptes.

Els professors encarregats del seu funcionament foren cinc: el pintor Tomàs Viver i Aymerich, Francesca Llonch i Badiella, Rafael Roig i Oller, Vicenç Galceran i Escobet i Leopold Rovira que a indicació de la Conselleria acordaren repartir-se l'assignació anual de 12.000 ptes. en proporció a les hores de classe assignades a cadascun. Els cinc professors, a l'espera de tenir un reglament per a l'Escola, acordaren nomenar director Tomàs Viver i secretari Rafael Roig.

L'Escola Municipal Tecnicomercantil va estructurar un pla d'ensenyament en dos cursos. Les classes de primer curs, més nombrós, es farien a l'aula gran, mentre que les de segon, es farien a les dues aules petites. Per ingressar a l'escola s'havia de tenir un mínim de 12 anys i superar un examen d'aptitud que per al primer curs consistia en les 4 regles aritmètiques i llegir i escriure correctament i per al segon curs l'examen d'ingrés consistia a demostrar conèixer les matèries del primer curs.

El 12 d'octubre quedà oberta la matrícula. Trenta-sis alumnes van superar les proves d'admissió del primer curs, dels quals 34 van pagar els drets de matrícula. Per al segon curs es van admetre només 4 alumnes: Josep Fillol i Sala, Montserrat Capella i Puig, Enriqueta Baca i Reixach i Rafael Pizà i Carreras.

L'1 de novembre començaren les classes. El primer curs constava de 7 assignatures: Francès, Català i Dactilografia i Cal·ligrafia - a càrrec de Francesca Llonch -, Dibuix aplicat - Tomàs Viver, Nocions de Dret i Sociologia - Leopold Rovira -, Comptabilitat general - Rafael Roig - i Aritmètica i Geometria - Vicenç Galceran. El segon curs constava també de 7 assignatures; Francès i Estenografia - Francesca Llonch -, Geografia econòmica - Leopold Rovira -, Càlcul mercantil i Nocions d'Àlgebra - Vicenç Galceran -, i Comptabilitat especial, Economia política i Estadística, i Organització i Correspondència comercial - Rafael Roig. L'abril de 1938 s'acordà de canviar l'assignatura de Nocions de Dret per la de Geografia, atesa la manca de coneixements dels alumnes d'aquesta matèria, i la necessitat d'aquets coneixements per a estudiar la Geografia econòmica de segon curs.

El 15 d'abril, per conveniències personals, el Sr. Rovira renuncia al seu càrrec de professor. Les dues assignatures que impartia s'encomanen als Srs. Galceran i Roig. El 31 de maig es clou el curs, amb la presència del president de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Terrassa, Espartacus Puig.

A les notes del curs sobta l'elevat nombre de no qualificats per baixa i faltes d'assistència que suposem relacionats amb les dificultats de supervivència del moment. Només es qualifiquen 8 excel·lents; Ma. Teresa Heivan en francès i català, Narcís Muntané i Manuel Royes i Bohigas en Nocions de Dret i Aritmètica i Carles Barba i Massagué i Antònia Coromines en Comptabilitat.

El 29 i 30 de setembre següent es convoquen exàmens extraordinaris per a aquells alumnes que tenen assignatures pendents del curs anterior i el 3 d'octubre s'obre la inscripció per al nou curs 1938/39. El 6 i el 13 d'octubre es realitzen les proves d'ingrés. Les penúries de la rereguarda amb el front cada vegada més proper alenteixen l'obertura del nou curs. La lleva del professor Rafael Roig és mobilitzada. La seva baixa i l'anterior de Leopold Rovira són cobertes per Josep Girona i Maria Calsina. El 15 de novembre es dona compte dels admesos: 28 en total, 15 noies i 13 nois. El desembre, els professors redacten un escrit a la Conselleria de Cultura de l'Ajuntament, en que es queien de la manca absoluta de material d'estudi i fins i tot de paper i guix. El 26 de gener de 1939 l'exèrcit *nacional* entrava a Terrassa i la nova Junta Gestora de l'Ajuntament no donava continuïtat a l'Escola Municipal Tecnicomercial. L'experiència educativa que representà quedà estroncada.

RAFAEL COMAS